שיחתי

שיעורי הרב
משה יצחק
אויסטערליץ
שליט"א

רה
לך לך תשפ"ז

מכון שיחתי
שיעורי הרב משה יצחק אויסטערליץ שליט"א

פרשת לך לך

דעם "כיבוד" פון "גלילה"

אין דעם ענין פון כבוד, וואס איז נוגע סיי דעם 'מכבד' און סיי דעם 'מתכבד', איז דא אזא בליק ביי מענטשן ווי כאילו די כיבוד פון גלילה - צוצומאכן דעם ספר תורה נאכ'ן ליינען - איז עפעס א "שוואכערע סארט כיבוד". מען וועט געווענליך אויסזוכן א בחור אדער א יונגל וועמען צו געבן דעם כיבוד, און אויב מען וועט עס געבן פאר א דערוואקסענעם, מכובד'יגן מענטש, קען ער נאך גאר ווערן באליידיגט.

אוודאי בפשטות איז דאס "נישט דער ריכטיגער בליק". עס איז זיכער אז יעדער חלק וואס האט צו טון מיט די תורה הקדושה איז א **זכיה גדולה** און א **געוואלדיגע קדושה**, בפרט אזוי ווי די גמרא זאגט, אז "הגולל נוטל שכר כנגד כולם". מען טרעפט טאקע ביי אידן וואס האבן מחבב געווען יעדן איינציגן חלק פון באדינען דעם כבוד התורה; דער **מטה אפרים** ברענגט אפילו, אז וועו מען מישט אויף דעם ספר תורה 'פאר'ן' דאוועגען כדי נישט אויפצוהאלטן דעם עולם ביים ליינען, איז אויך געווען א גאנצער עסק מכבד צו זיין איינעם מיט "גלילה" דאס צוצומאכן.

דער דאזיגער בליק נעמט זיך אביסל דערפון וואס מצד די הלכה קען מען געבן גלילה אפילו פאר איינעם וואס איז נישט קיין "גדול", אנדערש ווי ביי א 'עליה' אדער 'האלטן דעם ספר תורה', וואס דארט איז מען לכתחילה מקפיד אז א קטן

> איז דא אזא בליק ביי מענטשן ווי כאילו די כיבוד פון גלילה איז עפעס א "שוואכערע סארט כיבוד"

זאל עס נישט טון. ביי גלילה איז יא דא א געלעגנהייט צו מכבד זיין א קטן. [עס זענען טאקע געווען פארשידענע שיטות אין דעם און טייל צדיקים האבן מחמיר געווען אויך ביי גלילה.] עס איז אנגענומען אז מען מעג געבן גלילה פאר א קטן, אבער לכתחילה נאר אויב ער איז אנגעטון מיט א בגד עליון; אדער וועו מען טוט אים אן א 'טלית' מיט א 'גארטל', כדי עס זאל זיין מיט'ן פולסטן כבוד הראוי. אבער דאס נעמט גארנישט אוועק פון די חשיבות, אז וועו א גדול טוט עס, איז עס א געוואלדיגע זאך.

שטייענדיג יעצט אין **פרשת לך לך**, קען מען אפשר זאגן אז מקיים זיין **גלילה** אין די וואך איז זיכער א **גרויסע זאך**. אפשר טאקע ספעציעל אין די וואכעדיגע טעג, **מאנטאג** און **דאנערשטאג** פון פרשת לך לך, איז דא א **ספעציעלע חשיבות צו האבן די זכיה צו מאכן גלילה**, און דאס איז געבויט אויף א פלא'דיג ווארט אויף די וואכעדיגע פרשה.

רימנוב'ער תורה

סוף חודש געפאלט די יארצייט פון הייליגן רבי **ר' הערש פון רימאנוב** זי"ע. די יארצייט איז ל' חשון, און אין יארן וואס חשון איז 'חסר' פירט מען זיך עס צו האלטן א טאג פריער, כ"ט חשון. דער הייליגער רבי ר' הערש איז נפטר געווען אין יאר תר"ז.

דער **פשעווארסקער רבי**, הרה"ק **רבי יאנקעלע** זצוק"ל (וועמענס יארצייט איז צוויי טעג פריער, כ"ז חשון), האט נאך

דערציילט אן ענין וואס ער האט געהערט פון זיין שוועד, הרה"ק **רבי איציקל פשעווארסקער** זצוק"ל צווי וואכן פאר זיין פטירה, וועלן רבי ר' הערש איז שוין געווען טיף אין די עלטער, איז געווען שבת פרשת לך לך. ער איז דעמאלטס געפארן אויף שבת קיין דזשיקוב צו דעם הייליגן רבי **ר' אליעזר'ל דזיקובער** זי"ע (וועמענס יארצייט איז געווען ג' חשון). דארט אין דזיקוב האט רבי ר' הערש געזאגט תורה אויף פרשת לך לך. די גאנצע מהלך פון זאגן תורה ביי רבי ר' הערש איז געווען אויף א פלא'דיגן אופן, אבער דער אויספיר פון די תורה איז געווען א טייטש אויף דעם לעצטן פסוק פון די וואכעדיגע קריאה: "אִמְרִי נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ".

ער האט אזוי געטייטשט: "אִמְרִי נָא אֲחֹתִי אָתְּ" - איך בעט דיך, זאג אז איך בין דיין שוועסטער. [דאס אליין איז שוין אינטערעסאנט, ווייל פשוטו של מקרא איז אז שרה זאל זאגן אז זי איז אברהם'ס שוועסטער, און דא האט ער געטייטשט אז אברהם זאגט "איך בין דיין שוועסטער".] אבער דער עיקר חידוש איז געווען די המשך: "**למען ייטב לי**" - כדי עס זאל מיר זיין גוט, "**בעבורך**" - וועלן איך בין **מעביר** סדרה; "**וחיתה נפשי**" - און מיין זעל זאל לעבן, "**בגללך**" - וועלן איך מאך גלילה. עד כאן זענען זיינע הייליגע ווערטער.

די ווערטער פאר זיך זענען זייער פלא'דיג. וואס מיינט דאס אז עס וועט זיין גוט וועלן מען איז "מעביר סדרה" אדער וועלן מען "מאכט גלילה"? און וואס האט דאס א שייכות מיט אברהם און שרה? אבער קודם כל, אז אזא וואס איז ארויס פון הייליגן רבי ר' הערש, אז אין פרשת לך לך איז דא א בחינה פון "וחיתה נפשי בגללך" - אז **מען שעפט חיות פון מאכן גלילה** - איז דאס זיכער נישט קיין קלייניגקייט, בפרט אין די וואכנטעג וועלן מען ענדיגט די קריאה מיט דעם פסוק.

טיפקייט פונ'ם הייליגן פלא'דיגן וואוט

וואס קען טאקע זיין דער פשט פון די ווערטער? אינעם ספר "**בארות המים**" שטייט דאס ווארט אויף א מער פשוט'ן און פארשטענדליכן אופן, נישט אזוי פלא'דיג ווי די **פשעווארסקער צדיקים** האבן עס נאכגעזאגט. דארט שטייט אז רבי ר' הערש האט מרמז געווען אז "**אחותי את**" גייט ארויף אויף די תורה הקדושה, ווי עס שטייט "אמור לחכמה **אחותי את**". ער טייטשט אויס "**וחיתה נפשי בגללך**" לויט די גמרא, אז די חשיבות פון תורה איז אזוי גרויס, אז אפילו וועלן מען לערנט נישט יעצט (בעידנא דלא עסיק בה), איז עס אויך מגינא ומצלא. דאס הייסט, אז אפילו נאכדעם וואס מען האט שוין געמאכט "גלילה" און צוגעמאכט דעם ספר תורה, **שעפט מען נאך אלץ חיות דערפון**, ווייל די תורה היט דעם איד אפילו נאכ'ן לערנען.

> דער גאנצער ציל און תכלית פון אברהם אבינו אויף דער וועלט איז דאך לפרסם אלקותו

אבער דער סגנון וויאזוי מען האט עס נאכגעזאגט אין פשעווארסק, וואס בלייבט ווי א חידה סתומה איבער די עבודה פון מעביר סדרה זיין און מאכן גלילה, איז זייער אינטערעסאנט. אינעם ספר "**אמרי יעקב**" פון פשעווארסקער רבי'ן זצ"ל שרייבט ער, אז ער האט געטראכט א פשט דערין, און כאטש ער ווייסט נישט צי דאס איז געווען די כוונה פון רבי ר' הערש, זאגט ער "דברי תורה כפטיש יפוצץ סלע" - אז אפילו אן אויסדרוק פון א צדיק קען מען אריינלערנען פארשידענע כוונות. ער האט דערויף א לאנגן ביאור וואס ציט זיך אויף כמעט "פופצן זייטן", וואו רבי יאנקעלע לערנט אריין טיפע שמועסן אין עבודת השם וואס ליגן באהאלטן אין דעם וואוט.

אבער אן אנדער פשט וואס ווערט צוגעברענגט, א שיינער פשט, אויך אויף אן אופן פון "בדרך אפשר" - מיר ווייסן טאקע נישט פונקטליך וואס דער רבי הערש האט געמיינט, אבער כדי עס אביסל נענטער צו ברענגען צום פשטות המקרא, איז דא א זייער שיינער פשט וואס איז געדרוקט אינעם נייעם "בארות המים", פון "מכון שפתי צדיקים". דאס האט געשריבן דער **טשעבינער ראש ישיבה** זכרונו לברכה, הגאון **רבי ברוך שמעון שניאורסאן** [וואס די וואך געפאלט די יארצייט פון זיין שוועד, דער גרויסער **טשעבינער רב** זצ"ל י' חשון.]

דער טשעבינער ראש ישיבה האט געזאגט אן אייגענעם מהלך וויאזוי אויסצוטייטשן דאס ווארט פון רבי הערש, און ער שטעלט עס אויס אזוי: אברהם און שרה האבן געמאכט אן אפמאך וויאזוי צו ראטעווען דאס לעבן פון דער גזירה, פון די שלעכטע הענט פון די מצרים וואס קענען צוכאפן שרה פאר פרעה. באמת זענען דאך ביידע וועגן נישט גוט; נישט אז מ'זאל הרגענען אברהם איז גוט, און אוודאי אפילו אויב מ'לאזט אברהם לעבן אבער מ'נעמט שרה צו פרעה איז דאך אוודאי נישט גוט. קומט דאך אויס אז "ממה נפשך" דארף מען דא זוכן אן עצה.

לכאורה וואלטן געווען צוויי וועגן צו טראכטן. איין וועג איז, אז אברהם אבינו זאל זאגן "אשתו" און אויסזאגן דעם אמת אז זי איז זיין פרוי. אויב ס'איז דא א חשש אז מ'וועט אים חס ושלום הרגענען, וועט דער אייבערשטער מאכן א נס אז מ'זאל אים נישט הרגענען. ער וועט זיך פארלאזן אז דער נס וועט געשען אויף אזא אופן אז אפילו ער זאגט "אשתו" וועט מען אים נישט טשעפענען. אדער קען מען נעמען דעם אנדערן וועג, וואס דאס האט אברהם אבינו טאקע אויסגעקליבן: צו זאגן "אחותי" כדי ער זאל בלייבן לעבן. און אויב מ'וועט דורך דעם נעמען שרה צו פרעה און ס'וועט ווייטער נישט טויגן, וועט דער אייבערשטער מאכן א נס - אזוי ווי ס'איז טאקע געווען - אז פרעה זאל חס ושלום נישט קענען האבן קיין שום שליטה אויף שרה.

יעצט, וועז אברהם אבינו בעט פון שרה אויסצוקלייבן דעם מהלך פון "אחותי את", קען שרה לכאורה פרעגן: "פארוואס קלויבסטו אויס דעם וועג? פארוואס זאלן מיר זאגן 'אחותי' און דער נס וועט דארפן פאסירן ביי פרעה אינדערהיים? פארוואס נעמסטו נישט דעם ערשטן מהלך פון זאגן 'אשתו', און דער נס וועט זיין אז מ'זאל דיך נישט הרגענען?" דעריבער גיט אברהם אבינו א "נתינת טעם" פאר שרה און ער מסביר איר פארוואס דער וועג איז בעסער.

דער גאנצער ציל און תכלית פון אברהם אבינו אויף דער וועלט איז דאך **לפרסם אלקותו בעולם**. ווי מער מ'קען טון אז מענטשן זאלן זען אז ס'איז דא א העכערער כח וואס איז מושל בכל און פירט די וועלט, אלס בעסער. אז מ'וועט זען אז רשעים האבן נישט קיין שליטה צו טשעפענען צדיקים, און מ'וועט זען נסים פונעם אייבערשטן וואס שטערן די רשעים פון זייערע פעולות, וועט יעדער זען אז ס'איז דא א גרויסער באשעפער. אברהם אבינו זוכט אז עס זאלן געשען וואס **גרעסערע נסים**, כדי יעדער זאל זען די "יד ה'" און דורך דעם וועלן **מער מענטשן נתקרב ווערן צו אמונה.**

אברהם אבינו האט געמאכט דעם חשבון אזוי: אויב ער וועט זאגן "אשתו", וואס געווענליך וואלטן זיי אים געהרגט כדי צוצונעמען זיין פרוי, און עס וועט געשען א נס אז זיי וועלן אים 'נישט' הרגענען - איז עס נישט אזא שטארקער "נס מפורסם". אמאל מאכט זיך אז אפילו שלעכטע גויים פירן נישט אויס זייער ברוטאלן מארד; אמאל בארעכענען זיי זיך און לאזן יענעם דורך. אויב דער נס וועט בלויז זיין אז מ'הרג'ט נישט אברהם, וועט עס נישט אזוי שטארק אפקלינגען און עס וועט נישט האבן דעם תכלית פון ארויסברענגען דעם אייבערשטנ'ס גרויסקייט פאר יעדן.

מה שאין כן אויב די מעשה וועט זיין אז מ'כאפט צו שרה, און דארט ביי פרעה אין שטוב וועלן פאסירן נסים אז ער זאל נישט קענען האבן קיין שליטה אויף איר - דאס וועט שוין זיין פיל מער חוץ לדרך הטבע. דאס וועט האבן א פיל גרעסערן תכלית, אז יעדער זאל זען אז "יד ה' עשה זאת". ממילא קומט אויס, אז דערפאר האט אברהם אבינו ענדערש געוואלט גיין מיט דעם מהלך פון "**אחותי**", כדי מ'זאל איר 'יא' צוכאפן און מ'זאל זען די **גרויסע נסים** וואס גייען געשען.

דאס האט אברהם אבינו געמיינט מיט'ן זאגן "**אמרי נא אחותי את**". דו זאג אז דו ביסט מיין שוועסטער. און אויב וועסטו פרעגן פארוואס איך האב אויסגעקליבן דעם וועג און זיך נישט פארלאזט אויפ'ן נס אז מ'וועט אים נישט הרגענען, ביים זאגן "אשתו" אויף דעם זאגט אברהם: "**למען ייטב לי בעבורך**" - עס זאל זיין גוט פאר מיר "**בעבורך**", וואס טייטשט "מעביר סדרה" זיין. ווי קומט דא אריין מעביר סדרה זיין? מעביר סדרה זיין מיינט אז מ'זאגט נישט נאר דעם מקרא, נאר אויך דעם **תרגום**. כאטש מיר זאגן היינט דעם 'תרגום' אלס הויכע ענינים, ווייל פאר אונז איז דאס נישט שפראך וואס מ'נוצט פאר טייטש, אבער דער פשוט'ער הסבר פון זאגן תרגום, האט מען מייסד געווען אז וויבאלד נישט יעדער פארשטייט לשון קודש, דארף מען עס זאגן אין א שפראך וואס **יעדער קען פארשטיין**. קומט אויס אז "**מעביר סדרה**" ברענגט ארויס דעם ענין פון מאכן זיכער אז **יעדער פארשטייט וואס מ'זאגט.**

מ'שטעלט נישט איין דאס לעבן....

זאגט אברהם אבינו אזוי: איך וויל דער נס זאל געשען אויף אן אופן פון א נוסח פון "מעביר סדרה", **א נוסח וואס יעדער פארשטייט**. און כדי יעדער זאל פארשטיין דעם נס, דארף עס ענדערש זיין אויף דעם וועג אז ביי פרעה אין שטוב זאל פאסירן א נס. "למען ייטב לי" - כדי עס זאל זיין גוט פאר מיר, אז דער נס און די "פרסום אלוקות" זאל זיין א נוסח פון "העברת הסדרה", א וועג וואס יעדער פארשטייט. אזא אופן וועט זיך בעסער אויסשטעלן וועז מ'וועט גיין מיט'ן מהלך פון "אחותי את".

וואס וויל ער ווייטער מיט "**וחיתה נפשי בגללך**"? זאגט דער טשעבינער ראש ישיבה א **רעיון נפלא**: יעצט קען איך צוריקפרעגן פון אברהם אבינו - איך פארשטיי שוין דיין ציל אז דו ווילסט א גרעסערן נס, אבער יעצט האב איך א פארקערטן חשש. וועז א צדיק אויף דער וועלט קומט שוין אן צו זיין שפיץ און זיין **גרעסטן תכלית**, האט ער שוין לכאורה נישט וואס צו זוכן דא און ער קען שוין ארויפגיין אויבן. אויב דו וועסט טאקע באווייזן אזעלכע נסים אז יעדער וועט זען וואס דא גייט פאר - אז וועז א רשע ווייל טון שלעכטס "לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים", און ס'וועלן פאסירן אזעלכע וואונדערליכע זאכן ווי "וינגע ה' את פרעה נגעים גדולים" - וועט דאך די פרסום אלוקות אזוי שטארק אפקלינגען, אז אפשר וועט אברהם אבינו דורך דעם שוין ענדיגן זיין ארבעט אויף דער וועלט און ער וועט שוין קענען נסתלק ווערן. דאס אליין קען זיין א סיבה ער זאל נפטר ווערן, ווייל ער האט שוין אלעס אויפגעטאן.

ממילא איז דא א מורא: דו ווילסט גיין וואס שטערקער ווייל דו ווילסט מאכן א גרעסערן פרסום אלוקות, אבער אפשר וועט עס זיין צו שטארק און **דער מעסעדזש וועט אזוי שטארק געהערט ווערן** איבער דער גאנצער וועלט, אז דו וועסט שוין דארפן נסתלק ווערן. זאגט אברהם אבינו: זיי נישט באזארגט, "**וחיתה נפשי בגללך**" - מיין זעל וועט בלייבן לעבן און איך וועל נישט דארפן נפטר ווערן צוליב דעם, "בגללך" - לשון פון "גלילה".

וואס איז דער פשט? זאגט ער, וואס איז דער געדאנק פון **גלילה**? גלילה מיינט אז יעצט איז די ספר תורה געווען אפן, מ'האט געזען אפענע ווערטער, דברי אלוקים חיים, און יעצט מאכט מען עס צו. די טבע פון מענטשן איז, אז אפילו ווען מ'זעט **אפענע זאכן** און **וואונדערליכע נסים** וואס

דער באשעפער מאכט - וואס אסאך מאל טראכט מען נאך א **גרויסע געשעעניש וואס ברענגט א התעוררות אז מענטשן זענען אזוי אויפגעשאקלט אז פון יעצט און וויטער וועלן שוין נישט זיין קיין נסיונות,** ווייל א איד האט שוין אזוי קלאר געזען וואס דער אייבערשטער טוט - אבער די "מציאות" איז נישט אזוי. זאכן גייען דורך, מענטשן געוואוינען זיך צו, מ'גייט צוריק צום נארמאלן לעבן און מ'דארף כסדר נאכאמאל חיזוק. אוודאי טוט יעדע געשעעניש, גרויס אדער קליין, אויב מ'פארטיפט זיך דערין, זיכער "עושה רושם זיין" און ברענגט מענטשן צו התעוררות תשובה, אבער די וועלט ווערט נאך נישט קיין "עולם התיקון" פון יעדע זאך, ווייל אזוי פירט זיך עס: 'עס מאכט זיך אויף', עס איז דא א גרויסע התגלות, און דערנאך 'מאכט עס זיך צוריק צו' און דער עולם גייט צוריק צום טאג-טעגליכן רוטין.

דאס איז אזא געדאנק אזוי ווי **גלילה.** גלילה מיינט אז דאס וואס איז געווען אפן, מאכט זיך צו. דאס זאגט אברהם אבינו, מ'זאל נישט מיינען אז אויב איך וועל איין מאל מאכן א גרויסן נס, איז שוין 'געענדיגט' מיין ארבעט אויף דער וועלט. עס געשעט נישט אזוי; מענטשן געוואוינען זיך שנעל צו, און מ'דארף כסדר ארבעטן נאך און נאך. אויב אזוי, דארף מען נישט מורא האבן אז דאס וועט אוועקגענעמען פון די אריכות ימים פון אברהם אבינו. ווייל נאכדעם וואס אברהם אבינו האט מסביר געווען אז די סיבה פארוואס ער וויל אז דער מהלך פון "**אחותי את**" זאל זיין אזוי גוט ווי **מעביר סדרה זיין**, אויף אזא אופן וואס יעדער פארשטייט, האט ער אויך באוואוינט די צווייטע זייט, אז "**וחיתה נפשי בגללך**" - אזוי ווי **גלילה**, עס וועט נישט זיין "אזוי שטארק", מענטשן וועלן זיך נאך בארואיגן אויך. ממילא האט **ער נאך ארבעט אויף דער וועלט**, ער וועט נאך וויטער קענען האבן אריכות ימים און אנגיין מיט זיין עבודת הקודש פון "ויקרא שם בשם ה' קל עולם". עד כאן די הערה פונעם טשעבינער ראש ישיבה ווי געברענגט אין בארות המים.

אברהם אבינו'ס מסכתא...

אפשר קען זיין, כאטש מ'וועט נישט פרובירן אליינס צו זאגן א פשט אין די פלא'דיגע ווערטער פון רבי ר' הירש - אבער אז רבי ר' הירש ברענגט ארויס די **גוטסקייט** פון **מעביר סדרה** זיין און די **חיות** פון **גלילה**, דארף מען זיך מתבונן זיין אין דעם ענין פון מעביר סדרה זיין פון **פרשת לך לך**. אפשר קען מען אויך טרעפן די

> גלילה מיינט אז יעצט איז די ספר תורה געווען אפן, מ'האט געזען אפענע ווערטער, דברי אלוקים חיים, און יעצט מאכט מען עס צו.

זעלבע כוונה אין דעם ענין פון גלילה פון פרשת לך לך, וואס וועט ארויסברענגען א שטארקע נקודה. די עבודת החסידות פון די טעג, פון די פרשיות, שטעלט דאך אוועק דער הייליגער **מאור עינים** מיט א געוואלדיגן קאך - וואס זיין יארצייט געפאלט דאך אלעמאל אין די טעג - בכלל איז ידוע ביי חסידים אז דער **מאור עינים אין פרשת לך לך** איז פון די **גרעסטע יסודות** אין **עבודת השם** און **עבודת החסידות**, צו אויפהייבן א איד צו דינען דעם אייבערשטן אויף א קדושה'דיגן יסודות'דיגן וועג. דער **רבי ז"ל** פלעגט זייער קאכן מיט דעם לשון פונעם מאור עינים, אז די אבות הקדושים האבן אוועקגעשטעלט די אלע הויכע דרכים, **ואנחנו בניהם בעקבותיהם נלך**; מיר דארפן גיין אין זיערע פוסטריט און נאכגיין די וועגן וואס די אבות הקדושים האבן פאר אונז אויסגעטרעטן. פארשטייט זיך אז צווישן דעם וואס 'זיי' האבן געטון און וויפיל 'מיר' טוען, זענען דא אסאך מדריגות. יעדער איינער דארף פרובירן "**מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי**", וואס דאס מיינט א **'נגיעה'** כלשהי, וויפיל מיר קענען פון דעם ארויסלערנען. אבער אלעס וואס די אבות הקדושים האבן געטון האט צו אונז א שייכות, אז מיר זאלן עס פרובירן צו טון לויט אונזער מדריגה, און כאטשיג פרובירן זיך מתבונן צו זיין אין דעם.

דארף מען דאך גיין אין די פוסטריט פון אברהם אבינו און נאכגיין זיינע וועגן. עס איז דא א געוויסער ענין וואס אברהם אבינו האט געטון, וואס דאס איז לכאורה נישט מעגליך נאכצומאכן; מיר קענען נישט טון וואס ער האט געטון, ווייל מיר ווייסן נישט וואס דאס איז געווען און מיר האבן עס נישט. וועלכער ענין וואס אברהם אבינו האט געטון קענען מיר נישט נאכמאכן ווייל מיר האבן נישט די ידיעה?

איז דא אן אינטערעסאנטע **גמרא** אין **מסכת עבודה זרה**, כאטש די גמרא פארנעמט נישט מער ווי צוויי שורות. אבער טאקע ווייל עס איז אזא אינטערעסאנטער אויסדרוק, איז עס א מפורסם'דיגע זאך. די גמרא ברענגט אז מ'האט געפרעגט א געוויסע שאלה אין הלכות עבודה זרה וועגן א בוים ביז וועלן עס וועלט נאסר. האט אים דער אנדערער אמורא צוריקגעענטפערט: דו קענסט נישט די פשוט'ע הלכות פון עבודה זרה? דו ווייסט דאך, **גמירי**, מיר האבן מקובל אז אונזער **גרויסער פאטער אברהם** האט אויך געהאט א **מסכת עבודה זרה**. וואו ער האט געלערנט די אלע הלכות וואס זענען נוגע צו עבודה זרה. ווייסטו ווי גרויס זיין מסכת עבודה זרה איז געווען? **פיר הונדערט פרקים**! אזא לאנגע מסכתא. מיר האבן היינט א מסכת עבודה זרה פון בלויז פינף פרקים. אז דער זיידע אברהם האט געהאט 'פיר הונדערט פרקים' און מיר האבן נאר 'פינף', קענסטו נישט נאכיאגן אז מ'זאל **כאטש די פינף פרקים קענען מיט די גאנצע שטארקייט**? אזוי דרוקט

זיך די גמרא אויס וועט מען האט געוואלט איינעם פארהאלטן אז ער איז נישט געגנוג באקאנט: וואס האבן מיר שוין צו טון מיט די פינף פרקים דארט, וועט אברהם אבינו האט געהאט פיר הונדערט פרקים?

דאס מיינט אז עס איז דא א שטארקער לימוד וואס אברהם אבינו האט זיך אפגעגעבן מיט דעם, א לימוד וואס באשטייט פון **דריי הונדערט פינף און נייניציג פרקים** מער ווי אונז, און מיר קענען דאס נישט נאכגיין וויל מיר האבן עס נישט. וויבאלד מיר זענען זענען אז דער יסוד פון די **גאנצע עבודה פון אברהם אבינו - אויסצורייסן עבודה זרה** און **אריינברענגען דעם אייבערשטנ'ס נאמען ביי די גאנצע וועלט** - איז געווען אויף אן אופן פון **פיר הונדערט פרקים**. אויף דעם אופן האט געארבעט זיין 'ביטול' און זיין 'התרחקות' פון עבודה זרה. און היות מיר ווילן גיין 'בעקבותיו' פון 'אברהם אבינו', ווילן מיר אויך טרעפן א וועג מיט דעם נומער **פיר הונדערט** זיך צו דערווייטערן פון די עבודה זרה וואס איז נוגע פאר אונז. די פרשה וואס איז בעיקר געשטעלט אויף זיך דערווייטערן פון עבודה זרה כדי אנצוקומען צו דביקות השם איז דאך פרשת לך לך. דארף מען דאך טרעפן אין פרשת לך לך עפעס אן אחיזה אין די פוסטריט פון אברהם אבינו, **ביטול עבודה זרה** מיט'ן כח פון די **פיר הונדערט**. פיר הונדערט פרקים האבן מיר נישט, לאמיר אלזא פרובירן צו טרעפן עפעס א "פיר הונדערט" אין פרשת לך לך, כדי כאטש אויף דעם אופן צו האבן דעם "נומער" פיר הונדערט און גיין אין די פוסטריט פון אברהם אבינו.

לאמיר כאטש 'ציילן' דעם נומער...

אויף דעם האט דער הייליגער רבי הערש אונז געזאגט: אויב דו זוכסט פיר הונדערט אין פרשת לך לך כדי צו קענען גיין אין די פוסטריט פון אברהם אבינו, האב איך אן עצה. "**למען ייטב לי**" - עס וועט מיר זיין גוט, "**בעבורך**" - ווען איך וועל זיין מעביר סדרה. וואס געשעט ווען מ'איז מעביר סדרה אין פרשת לך לך? מ'דארף דאך זאגן שנים מקרא ואחד תרגום, אבער עס איז דא אן ענין מ'זאל ענדיגן מיט מקרא; נאכדעם וואס מ'ענדיגט שנים מקרא ואחד תרגום, זאגט מען נאכאמאל איבער דעם לעצטן פסוק פון דעם מקרא. נאכדעם איז דא אן ענין מ'זאל זאגן די הפטורה. עס זענען דא פארשידענע טעמים פארוואס מ'דארף זאגן די הפטורה, אבער מ'דארף עס זאגן נאכדעם וואס מ'איז מעביר סדרה.

יעצט לאמיר פשוט אפציילן וויפיל **פסוקים** עס קומט אויס די עבודה פון לך לך לויט דעם מהלך פון "למען ייטב לי בעבורך". גאנץ פשוט: פרשת לך לך האט **קכ"ו פסוקים**; ווען מ'חזר'ט דאס איבער דריי מאל (שנים מקרא ואחד תרגום), קומט עס אויס צו **דריי הונדערט אכט און זיבעציג**, און מ'חזר'ט נאך איין מאל איבער דעם לעצטן פסוק, איז עס דריי הונדערט **ניין** און זיבעציג. די הפטורה פון פרשת לך לך האט פונקטליך **איין און צוואנציג** פסוקים, קומט עס אויס פונקטליך **פיר הונדערט פסוקים**! די עבודה פון מעביר סדרה זיין פון די פרשה פון ביטול עבודה זרה האט פיר הונדערט פסוקים, קען מען זיך אין דעם **אנכאפן אינעם כח הקדושה פון אברהם אבינו**, וואס איז מבטל עבודה זרה מיט פיר הונדערט. דאס איז "**למען ייטב לי**" - עס וועט זיין גוט פאר מיר ווען מ'איז מעביר סדרה און מ'האט דעם נומער פיר הונדערט פון קדושה.

אדער קען מען אפשר זאגן אן אנדערן אופן: "**וחיתה נפשי בגללך**" - די נפש וועט לעבן ווען מ'מאכט **גלילה**. ווען מ'מאכט גלילה, נעמט מען דאך צוזאם דעם ענין וואס מ'האט יעצט געלערנט אין די תורה. מ'קען זאגן אז מיט גלילה נעמט מען צוזאם דעם ענין פון פרשת לך לך. עס זענען דא פארשידענע שפראכן וויאזוי מ'רופט די פרשה, "**לך**" אדער "**לך לך**". אויב מ'רופט די פרשה "לך לך", איז דאך דאס ווארט לך לך בגימטריא **הונדערט**. יעדע מאל מ'מאכט גלילה, קען מען זאגן אז מ'נעמט נאכאמאל צוזאם דעם "לך לך". וויפיל מאל מאכט מען גלילה אויף פרשת לך לך? פיר מאל: שבת נח ביי מנחה, מאנטאג און דאנערשטאג, און שבת אינדערפרי. אז מ'מאכט **פיר מאל** גלילה אויף "**לך לך**" וואס איז גימטריא הונדערט, איז עס נאך א וועג וויאזוי מ'קען האבן דעם נומער **פיר הונדערט** פון **ביטול עבודה זרה**. אזוי האבן מיר נאכאמאל א "וחיתה נפשי" צו דערגרייכן די עבודה פון אברהם אבינו אין ביטול עבודה זרה מיט די פיר הונדערט. ממילא איז מרומז אין דעם לשון קדשו פון רבי ר' הערש דער רווח פון **מעביר סדרה** זיין און פון **גלילה**, זיך צו קענען אנכאפן אין דעם ביטול עבודה זרה, וואס דאס איז דער עיקר יסוד פון די פרשיות וואס מיר לערנען - די עבודה וואס אברהם אבינו האט אריינגעלייגט און איבערגעלאזט לדורות עולם.

להאזין ולהתענג משיעורי קול שיחתי

שיעורים קצרים מדי יום ביומו
ושיעורים מדי שבוע בשבוע

אמעריקע: 605-477-5551

ארץ ישראל: 073-388-6653

אייראָפּע: 44-333-070-6593

פאר הערות, הוספות, נדבות, און באקומען דעם גליון אויפן אימעיל:

אימעיל:
machonsichoosi@gmail.com
טעלעפאָן:
605-477-5551,7